

Nobel Boshart

Nobel Boshart

Jeremy Jakobs

Ander werk van de auteur

Nooit meer januari

Egeltje, Egeltje

Tekst © 2022 Jeremy Jakobs

Coverdesign © 2022 Ilse Verheij

ISBN: 9789464657555

Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd en/of openbaar gemaakt, in welke vorm of op welke wijze dan ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de auteur.

Voor Dora Martina,
jij bracht de magie tot leven

'Ballerina.
Je hebt haar vast gezien.
Dansend in het zand.
En nu zit ze in mij.
Altijd bij mij.
Kleine danser in mijn hand.'

Elton John – *Tiny Dancer*

Hoofdstuk 1

De zwarte muur

Aan de oever van de rivier, tussen de wortels van een oude kastanjeboom, had Nobel goed zicht op het Dode Bos. Ze zat op de uitkijk en wachtte, maar de enige beweging kwam van de twee vlotten voor haar, die stilletjes dobberden in het water.

Een jongen dook op uit de struiken achter haar.

‘Hoeveel?’ vroeg hij.

‘Vijftig cent,’ antwoordde ze. ‘Per persoon,’ voegde ze eraan toe, want er verscheen een tweede jongen. Ze zagen eruit alsof ze met de struiken hadden gevochten en, te zien aan de schrammen op hun gezicht, hadden verloren.

De jongens gaven ieder een muntstuk en sprongen op een vlot.

‘Eén uur,’ zei Nobel, ‘en niet langer!’

Ze keek weer naar de overkant. Nog steeds geen beweging.

Niet dat ze iets verwachtte. Het was er al een jaar stil.

Een wolk dreef voor de zon.

‘Hoeveel?’

‘Vijftig cent,’ antwoordde ze weer, zonder haar blik van het bos te trekken.

‘De apotheker betaalt je meer.’

Nobel schoot overeind. De zon was niet achter een wolk verdwenen, maar achter het grote hoofd van haar oom. Hij droeg een gereedschapskist en er zat zaagsel in zijn baard.

‘Oom Berend, ik – ’

‘ – ga meteen terug naar de apotheek?’

Nobel opende haar mond om te protesteren, maar hij was haar voor: ‘Of je biedt vanavond je excuses aan oom Isaak aan en ik doe alsof ik je niet gezien heb.’ Achter zijn rossige baard verscheen een samenzweerderige grijns. Oom Berend was een beer van een vent en dat schrok mensen de eerste keer dat ze hem zagen af, maar onder al dat haar ging een welpje schuil.

‘Dankjewel,’ mompelde Nobel. ‘Ik moest echt weg daar. Er komt geen eind aan de lijst met klusjes. En sommige klanten...’

‘Mevrouw Kwibus?’

Ze knikte. 'Haar knie voerspelt sneeuw – *alweer*.'

Oom Berend richtte zich tot de wolkeloze hemel. 'Horen jullie dat? Sneeuw!'

Nobel lachte. 'Ik beloof dat ik morgen niet wegloop.'

'Dat weet ik wel zeker,' zei haar oom, 'want anders neem ik je vlotten in beslag.'

Dat vond ze onredelijk. Zij kon er toch ook niets aan doen dat de assistent van oom Isaak ziek was? Waarom moest zij haar vakantie opofferen? Maar ze hield haar mond. Oom Berend had haar al gematst.

Ze keek hoe hij de heuvel op liep. Daarboven stond hun huis met ernaast de apotheek. Nobel had nog de rest van de middag de tijd om een smoes te bedenken waarom ze ervandoor was gegaan.

Onbedoeld viel ze in slaap. Tegen de tijd dat ze wakker werd, schemerde het en waren de jongens weg. Ze hadden het vlot netjes aan de kant gelegd.

Nobel schudde een spinnetje van haar hand en stond op.

Haar blik gleed over de dode bomen. Die staken als grafstenen uit de grond. Het bos lonkte, fluisterde haar naam. Ze zou er niet naar moeten luisteren. Ze zou de verleiding moeten weerstaan. Erop ingaan was absoluut uit den boze. Dat hadden haar ooms haar vaak genoeg verteld. Het bos was gevaarlijk. Verboden terrein. Dat wist iedereen.

En juist daarom was ze al halverwege.

Ze kon zich niet herinneren dat ze was opgestaan of dat ze de brug was overgestoken. Ze wist alleen dat ze hier wilde zijn, aan de rand van het bos.

Schaduw en likten aan haar schoenen en een zacht briesje duwde de takken haar kant op. Dreigend, verlangend, maar Nobel deinsde er niet voor terug.

De dorpelingen kenden vele namen voor het bos.

De zwarte muur.

De zwarte sluier.

De zwarte dood.

Ze troffen het bos op een ochtend zo aan. Kaal, zwart. Dood. Niemand wist precies waarom. Sommigen spraken over donderslagen in de nacht, bliksemschichten en zwarte wolken.

Anderen over rook en vlammen. Weer anderen beweerden niets gezien of gehoord te hebben.

'Ga het bos niet in,' waarschuwden ouders. *'Klim niet in de bomen.'*

Eens in de zoveel tijd kwamen de bomen tot leven. Dan hadden ze een gevaarlijke aantrekkingskracht en in het bijzonder op kinderen.

Dani verdween als eerste. In het holst van de nacht ging ze op verkenningstocht om nooit terug te keren. Zes maanden later rende Mabel haar kat achterna, rechtstreeks het bos in.

Het derde en vierde slachtoffer verdwenen met Halloween, drie jaar geleden. Verkleed als wolven gingen Silke en Letta langs de deuren voor snoepgoed en andere lekkernijen. Midden in hun lied gingen de meiden er plotseling vandoor. Op handen en voeten renden ze door de straten, over de brug en door het weiland, de schaduw in. Een reddingspoging van hun ouders eindigde in een bezoek aan het ziekenhuis. Een boom viel bovenop hen toen ze het bos probeerden te betreden.

Een zomer later verdwenen Liam en Elsbeth. Beiden hielden van spelletjes, maar niet van verliezen. Daarom verstopte Liam zich op een plek waarvan hij dacht dat zijn zusje niet durfde te kijken. Hij had het mis.

Hoewel elke verdwijning verschrikkelijk was, raakte de laatste Nobel het meest.

Ze lag naast Pelle onder de kastanjeboom toen haar vriendin plotseling opstond. Vanwege een spin, dacht ze eerst, want Pelle hield niet van spinnen. Zonder een woord te zeggen liep ze bij de rivier vandaan. Nobel riep haar na, eerst zacht en verbaasd, daarna hard en wanhopig. Ze trok aan haar arm, pakte haar schouders en ging voor haar staan om haar de weg te versperren, maar Pelle duwde haar opzij en stapte onverminderd door. Op de plek waar ze in het bos verdween schoten doornstruiken uit de grond en vormden een ondoordringbare haag.

In plaats van Nobel te troosten, waarschuwde oom Berend haar voor de gevaren van het bos. Hij dwong haar te beloven Pelle niet te gaan zoeken.

'Ga het bos niet in.'

*Je zult verdwalen.
Klim niet in de bomen.
Je zult vallen –
– de duisternis in!*

Elke dag verbrak Nobel die belofte en elke dag hield het bos haar tegen. Ze was woedend en verdrietig, radeloos en bang. Tot ze alleen nog maar moe was. Moe van het wachten.

Nu, ruim een jaar later, stond ze op dezelfde plek. Ze hoefde haar hand maar uit te steken en ze kon de zwartgeblakerde takken aanraken. Maar ze durfde niet. Niet omdat ze bang was. Ze wilde gewoon niet opnieuw teleurgesteld worden.

Dichterbij dan dit kon ze niet bij Pelle komen.

Soms bracht ze bloemen, die ze plukte bij de rivier. Distels of klaprozen. Soms kastanjes. Bij het aanraken van de donkere aarde verloren de bloemen hun kleur en vielen de kastanjes in kruimels uiteen. Er was geen leven mogelijk in of bij het Dode Bos.

Die gedachte verbrak de duistere betovering. Wat deed ze hier? Het bos liet haar niet door. Ze zou hier niets vinden.

En toch...

Nee.

Met heel wat wilskracht keerde ze de bomen de rug toe en begon aan de klim naar huis.

Er steeg rook op uit de schoorsteen. Oom Isaak was begonnen aan het avondeten en ze vermoedde dat dat niet het enige was wat kookte.

Hoofdstuk 2

Dansen in de nacht

Ze was lang genoeg van huis geweest om oom Isaak zowel boos als ongerust te maken. Ze kreeg niet eens de kans om haar excuses aan te bieden.

‘Waar was je? Waarom heb je me niet geholpen? Op zo’n drukke dag nog wel!’

Hij gaf haar een week huisarrest en stuurde haar zonder eten naar boven. ‘Het is vakantie!’ protesteerde ze, maar haar oom was onverbiddelijk.

Boos liet ze zich op bed vallen. Elke dag was een drukke dag in de apotheek. Het was oom Isaak die zich niet zo druk moest maken.

Het werd al donker buiten. Om wat te kalmeren, staarde Nobel naar de lichtgevende sterren tegen het plafond. Die had oom Berend daar geplakt op de dag dat ze voor het eerst naar de dood van haar ouders vroeg. Hoewel oom Isaak er in eerste instantie niet op in wilde gaan (*‘Je bent acht en dus veel te jong.’*), vertelde oom Berend na lang aandringen over de herfststorm die Roha en Shakir Boshart van het leven beroofde en een pasgeboren Nobel verweesd achterliet.

Oom Berend had naast Nobel op bed gelegen, waar hij met zijn harige vinger naar het plafond wees en zij met hetzelfde enthousiasme de lijnen volgde die hij in de lucht trok.

‘Herken je dat sterrenbeeld, Bella?’

‘De grote beer!’

‘Bijna goed. Het is de grote Berend. En zie je die twee sterren daarnaast? Dat zijn je ouders die over je waken.’

De sterrenhemel had ook nu een rustgevende en verdovende werking. Nobels gedachten dwaalden af, verder en verder, tot ze vervaagden en ze in slaap viel.

Ze droomde dat ze vloog. De wind wikkelde zich als een deken om het huis en tilde het over donkere daken, verlaten weilanden en rotsachtige heuvels. Over sneeuwlandschappen, bergtoppen en bevroren watervallen.

Ze hing uit het slaapkamerraam en vergaapte zich aan al het moois. Het huis volgde de stroming van een kabbelend beekje, slingerend tussen de heuvels.

De wind bracht haar naar een open plek waar twee figuren om een waterput stonden. Ze hadden geen oog voor het vliegende huis. Hun aandacht ging volledig uit naar de emmer die boven de put bungelde. Een vrouw haakte de emmer los en zette hem in het gras. De ander, een man, hurkte naast haar om te zien wat erin lag.

Een baby.

De vrouw tilde het meisje op en wiegde haar in haar armen. Ze hadden dezelfde heldere, lichtgrijze ogen en hun huid was even donker van kleur.

De vrouw neuriede een slaapliedje en de wereld begon te draaien. Eerst de bomen, daarna de wolken en toen het huis met Nobel.

Alles draaide op het ritme van het lied.

De dans duurde voort tot de bomen hun laatste bladeren verloren en een dikke laag sneeuw het landschap toedekte.

Nobel werd wakker van de muziek. Ze kwam overeind en wreef de slaap uit haar ogen. Het was nu helemaal donker buiten, maar de sterren aan het plafond schitterden nog steeds.

Ze speelde de droom nogmaals af in haar hoofd. Ze zag het bos voor zich met de waterput en de baby in de armen van de vrouw die ze alleen van foto's kende.

En de muziek. Ver weg en toch dichtbij.

Verdacht dichtbij.

Zachtjes, zodat de vloer niet te veel kraakte, stapte Nobel uit bed en liep naar haar bureau. Dat was leeg op een fotolijst en een klein kistje na. Een muziekdoos die ze ooit van oom Isaak had gekregen en aan haar moeder toebehoorde. Af en toe luisterde ze ernaar, wanneer ze boos of verdrietig was.

De buitenkant was belegd met glinsterende steentjes en er liepen sierlijke krullen over het hout. De fluwelen voering was zacht en groen en aan de binnenkant van het deksel zat een spiegeltje dat Nobels grijze ogen en zwarte pony weerspiegelde.

In het midden draaide een poppetje op het ritme van de tinkelende tonen van het mechanisme onderin het kistje. Het porseleinen meisje droeg een hoepeljurk van wit zijden en stond op blote voeten. Op haar hoofd lag een bloemenkrans en er zaten vlinders in haar gevlochten haar. Nobel had haar Dora genoemd. Dat vond ze een mooie naam.

Ze keek hoe Dora draaide, met haar armen boven haar hoofd en een been naar achteren gezwaaid.

Dora was er toen haar eerste vlot zonk en toen haar konijn geen zwemmer bleek te zijn. Ze was er toen Nobel per ongeluk een kaars omstootte en de administratie van oom Isaak in vlammen opging. Ze was er toen Pelle verdween en haar achterliet.

Op die momenten liet de melodie de tijd even stilstaan en trok Dora haar mee naar een andere werkelijkheid, waar haar tranen opdroogden en haar zorgen oplosten.

Dora danste. Ronde na ronde en toen Nobel haar ogen sloot sprong de dame uit het kistje, op het bureau, waar ze zo soepel voortbewoog dat het schaatsen leek. Ze straalde en haar jurk schitterde in het maanlicht.

Droom en werkelijkheid vloeiden in elkaar over.

Ze dansten.

Nobel en het poppetje. Dora en het meisje.

Over het bureau, om het kistje en langs de fotolijst. Dora leidde, want Nobel kende de passen niet. Dora leed, want Nobel stond op haar tenen. De droom was niet perfect, maar Nobel genoot alsof dat wel zo was.

De droom duurde uren, de werkelijkheid ogenblikken.

Gerommel op de gang bracht haar terug. Ganglicht scheen onder de deur. Snel maakte Nobel dat ze terug op bed lag. Ze had geen zin in een preek van oom Isaak. Niet over vandaag en niet over opblijven na middernacht.

Het laken lag amper over haar heen toen de deur openging.

Voor acht seconden gebeurde er niets.

Op de negende tel sloot de deur.

Op tien doofde het licht.

Nobel kwam iets overeind en keek naar het bureau. Maanlicht viel door het slaapkamerraam op het kistje. Vanuit het

hart van de muziekdoos staaide Dora haar met nietsziende ogen aan, bevroren in een eeuwige dans. Alsof er zo even niets was gebeurd. Was dat ook een droom geweest?

Hoofdstuk 3

Kwaaltjes, kuchjes en klusjes

Op de eerste ochtend van haar huisarrest – Nobel had de slaap amper uit – drukte oom Isaak haar een bezem in de hand. Met tegenzin begon ze de brandschone stoep voor de apotheek te vegen. Daarna lapte ze de glanzende ramen, stofte de smetteloze toonbank en sorteerde de blokken in de speelhoek op kleur. Allemaal nutteloze klusjes bedoeld om haar bezig te houden. Hij had haar duidelijk nog niet vergeven.

Nobel verbaasde zich al lang niet meer over het aantal klanten dat zich in de loop van de ochtend meldde. Voor een klein dorp had Boshuizen behoorlijk wat kwaaltjes.

De enige klus waar Nobel geen bezwaar tegen had, was het inventariseren van de medicijnvoorraad. Niet dat dit zo'n leuke bezigheid was – ze zat veel liever bij de rivier – maar zo hoefde ze niet te luisteren naar de verhalen van de klanten. De ene kwaal was nog smeriger dan de ander. Wratten, steenpuisten, eczeem, voetschimmel en etterende wonden. Dan luisterde ze liever naar de weersvoorspellingen van de knie van mevrouw Kwibus.

De medicijnvoorraad stond in een smalle bezemkast achter de toonbank. Nobel hield de deur op een kier. Zo kon ze zich afzonderen van de rij aan de kassa en toch de etiketten lezen op de verschillende potjes, flesjes en doosjes. Er was hier geen verlichting. Dat vond haar oom maar geldverspilling.

De inventarisatielijst was lang, maar de medicijnen stonden op alfabetische volgorde. Dat was natuurlijk geen verrassing. Oom Isaak deed hetzelfde met de keukenkruiden en de boeken van oom Berend. Hij was behoorlijk dwangmatig en dat was nog zachtjes uitgedrukt.

‘Goedemorgen Isaak.’

Nobel verstijfde.

Die stem.

Oom Isaak begroette de klant en vroeg: ‘Het gebruikelijke recept?’